

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ

وَعَلَىٰ آلِهِ

رساله دکتری رشته علوم اقتصادی

گرایش پولی و مالی

تحلیل فقهی – اقتصادی روشهای کنترل و کاهش مطالبات در بانکداری اسلامی

نگارش

سعید کریمی

استاد راهنما

حجت الاسلام و المسلمین دکتر مجید حبیبان نقیبی

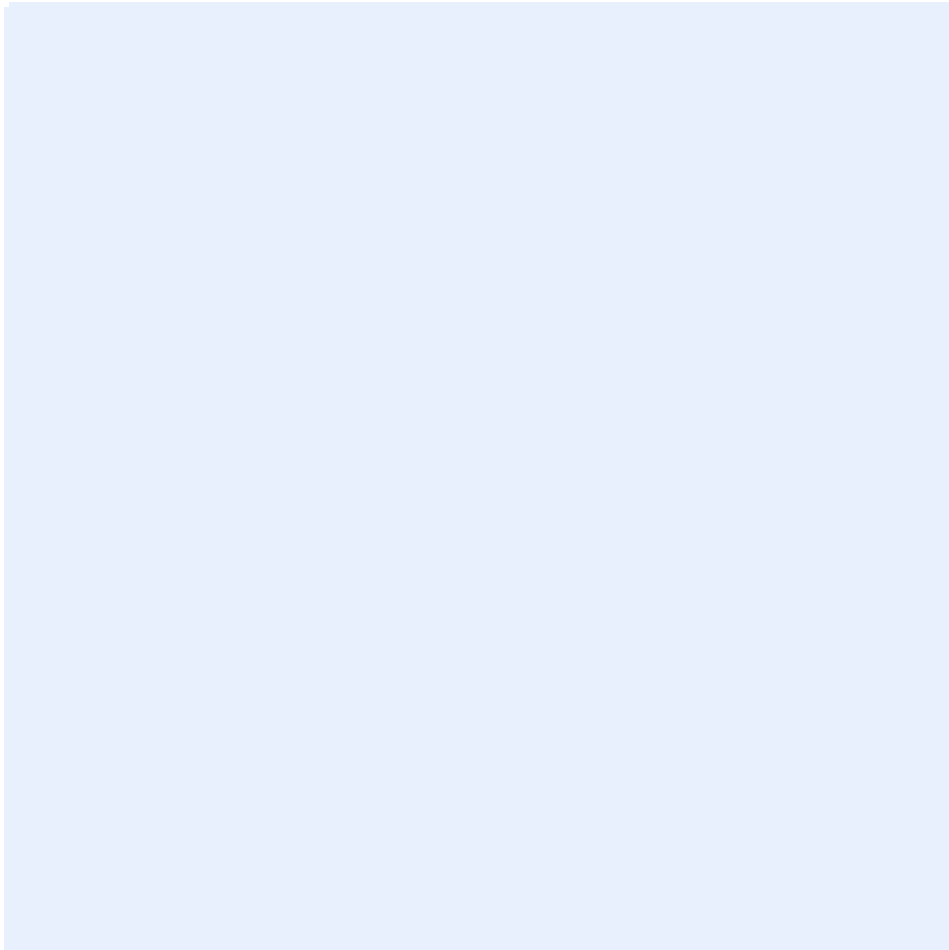
استاد مشاور

حجت الاسلام و المسلمین دکتر سید عبدالمطلب احمدزاده بزاز

حجت الاسلام و المسلمین دکتر سید عبدالحمید ثابت

۱۴۰۰

برگ اصالت و مالکیت اثر

برگ تأیید هیئت داوران / صورت جلسه دفاع (به زبان فارسی)

باسمه تعالی

فرم شماره ۵، صورت جلسه دفاع از رساله دکتری		
تاریخ	نام و نام خانوادگی دانش آموخته	
شماره ملی	رایانامه شخصی	
۱۳۹۹، ۸، ۱۳	سعید کریمی	
۵۳۸۱۴۱۹۳۸۱	sneed.karim.97@ya.hoo	

عنوان	تحلیل مقیم - اقتصاد در استان قزوین و کاهش مطالبات در قبال آن	
رشته تحصیلی	علم اقتصاد	گرایش
	اقتصاد دولتی	

هیئت داوران پس از شنیدن گزارش و دفاع دانشجو، رساله وی را داوری و با نمره ۱۹۷۱۵ نمره و به شرح زیر تایید نمود.
 آن را «عالی» / «بسیار خوب» / «خوب» / «قبول» / «پذیرفته نشده» / «ارزشیابی کرد».

سمت	نام و نام خانوادگی وابستگی سازمانی (پژوهشگاه/ دانشگاه/ ...)	مرتبه علمی	شماره ملی رایانامه سازمانی	امضا
استاد راهنما	محمد مسیحان لیبی دانشگاه اقتصاد دانشگاه قزوین	استادیار	۲۰۶۱۱۲۵۳۲۹ majidhabibi@ia.ac.ir	
استاد راهنمای دوم				
استاد مشاور	سید محمد اکملت الهزرا نیرازی دانشگاه قزوین - دانشکده حقوق	استادیار	۱۸۲۹۰۰۰۶۲۴ a_ahmadzadeh@ia.ac.ir	
استاد مشاور				
استاد داور	محمد علی کمالی دانشگاه قزوین	دانشیار	۱۷۵۰۵۵۱۵۱۹ elavarim@ia.ac.ir	
استاد داور	محمد تقی محمدی دانشگاه قزوین	دانشیار	سید داوود دانشگاه قزوین	
استاد داور	محمد کاظمی دانشگاه قزوین	استادیار	۳۸۶۲۵۹۲۲ m.gkaemi@ia.ac.ir	

تأیید کنارشناس آموزش	نام و نام خانوادگی	امضا
تأیید ناظر مؤسسه	نام و نام خانوادگی دکتر سیدمحمدصادق هاشمی شاهرودی	معاون آموزشی و پژوهشی

۱۴۷۱۵
 ۱۴۰۰/۳/۱۵

صفحة تقدیم

تقدیم به وجود ملکوتی قطب دایره امکان حضرت امام زمان عجل الله تعالی فرجه

و روح ملکوتی رهبر انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی رحمه الله علیه

و رهبر عظیم الشان انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه‌ای دامت برکاته الشریف

و روح شهدای راه علم و فضیلت

و شهید آیت الله العظمی سید محمد باقر صدر قدس سره

و مرحوم آیت الله العظمی هاشمی شاهرودی رحمه الله علیه .

همسر و فرزندان عزیزم حانیه و حلما

صفحهٔ سپاسگزاری

سپاس خدای را که سخنوران، در ستودن او بمانند و شمارندگان، شمردن نعمت‌های او ندانند و کوشندگان، حق او را گزاردن نتوانند. و سلام و درود بر محمد و خاندان پاک او، طاهران معصوم، هم آنان که وجودمان وامدار وجودشان است؛ و نفرین پیوسته بر دشمنان ایشان تا روز رستاخیز...

بدون شک جایگاه و منزلت معلم، اجل از آن است که در مقام قدردانی از زحمات بی شائبه‌ی او، با زبان قاصر و دست ناتوان، چیزی بنگاریم؛

اما از آنجایی که تجلیل از معلم، سپاس از انسانی است که هدف و غایت آفرینش را تأمین می‌کند و سلامت امانت‌هایی را که به دستش سپرده‌اند، تضمین؛ بر حسب وظیفه و از باب " مَنْ لَمْ يَشْكُرِ الْمُنْعِمَ مِنَ الْمَخْلُوقِينَ لَمْ يَشْكُرِ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ " :

از پدر عزیز و مادر مرحومم... این دو معلم بزرگوارم... که همواره بر کوتاهی و درستی من، قلم عفو کشیده و کریمانه از کنار غفلت‌هایم گذشته‌اند و در تمام عرصه‌های زندگی یار و یآوری بی چشم داشت برای من بوده‌اند؛

از استاد با کمالات و شایسته؛ حجت الاسلام و المسلمین دکتر مجید حبیبیان نقیبی که در کمال سعه صدر، با حسن خلق و فروتنی و صبر، از هیچ کمکی در این عرصه بر من دریغ ننمودند و زحمت راهنمایی این رساله را بر عهده گرفتند؛

از استاد فقیه و حقوقدان برجسته حجت الاسلام و المسلمین دکتر سید عبدالمطلب احمدزاده بزاز که در کمال تواضع و صبر زحمت مشاوره رساله را بر دوش کشیدند؛

از استاد صبور و با اخلاق ، حجت الاسلام و المسلمین دکتر سید عبدالحمید ثابت، مدیریت محترم کرسی گروه اقتصاد، که زحمت مشاوره این رساله را بر عهده داشتند؛

از داوران محترم جناب آقای دکتر محمد حسین کریم، حجت الاسلام و المسلمین دکتر محمود عیسوی و جناب آقای دکتر مهدی قائمی اصل که با ارزیابی دقیق گنج ارزشمندی در اختیار اینجانب قرار دادند که با بهره‌گیری از آن سبب ارتقاء سطح این رساله گردیدند، کمال تشکر و قدردانی را دارم

باشد که این خردترین، بخشی از زحمات آنان را سپاس گوید

چکیده پژوهش

مشکلات ناشی از مطالبات بانکی، از مهمترین چالشهای بانکداری محسوب می‌شود. با وجود اجرای قانون عملیات بانکی بدون ربا طی بیش از سه دهه، نسبت مطالبات غیر جاری به کل تسهیلات در مقایسه با دیگر کشورها همواره فزاینده بوده است.

روش مرسوم کنترل مطالبات از طریق وجه التزام در قراردادهای بانکی و اخذ جریمه تأخیر تأدیه هر چند مورد تایید شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت نظام و تعدادی از مراجع عظام قرار گرفته، اما برخی از مراجع دریافت هرگونه جریمه را مصداق ربا یا ربای جاهلی و حرام می‌دانند.

مدیریت مطلوب مطالبات بانکی نیازمند بررسی دقیق روشهای پیشگیری، کنترل و درمان است. این نوشتار با اتکا به روش توصیفی - تحلیلی در بخش پیشگیری، به بررسی عوامل اثرگذار بر ایجاد مطالبات از جمله ضعف اعتبارسنجی، ضعف تقارن و شفافیت اطلاعات بین بانک و اخذ کننده تسهیلات، وجود تورم، تشدید رکود، فشار تحریمهای بین المللی، خلق پول بی رویه، ساختار نامناسب عقود اسلامی، ساختار معیوب بانکداری فعلی، شناخت ناقص بانکداری بدون ربا می‌پردازد.

چنانچه به هر دلیلی امکان پیشگیری فراهم نشد و مشتری تسهیلات بانکی، توان بازپرداخت بدهی در موعد مقرر را نداشت؛ سازکار مناسب جهت کنترل مطالبات بانکی، امهال بدهی است. در بخش کنترل به بررسی امکان سنجی مشروعیت امهال بدهی با بهره‌گیری از ظرفیت عقود بانکداری اسلامی پرداخته می‌شود. در عقد قرض می‌توان از تمديد و تجدید جهت امهال بدهی بهره برد. در عقود مشارکتی نیز با توجه به قوانین موجود امکان تمديد و تجدید و تبدیل قرارداد وجود دارد. ظرفیت بکارگیری تبدیل قرارداد در عقود مبادله‌ای نسبت به تمديد و تجدید قرارداد بیشتر مهیاست.

در غالب موارد مشتری بدهکار، با وجود فراهم بودن شرایط پرداخت، از پرداخت بدهی در موعد مقرر سر باز می زند. راهکار مناسب درمان مشروع مطالبات بانکی در این شرایط، وضع جرایم مالی و غیر مالی است.

نتایج تحقیق حاکی از آن است که چنانچه از بین الگوی استفاده صرف از عقود مشارکتی، الگوی استفاده صرف از عقود مبادله‌ای، الگوی تفکیک بانکها و الگوی تفکیک بانکهای جامع و تخصصی، الگوی مناسب بانکداری اتخاذ گردد به شکل معناداری از ایجاد مطالبات پیشگیری می گردد.

سوالات و فرضیه های پژوهش

سوال اصلی پژوهش عبارت است:

روشهای کنترل و کاهش مطالبات در بانکداری اسلامی از منظر فقه و اقتصاد چیست؟

سوالات فرعی پژوهش عبارتند از:

- ۱- عوامل اثرگذار بر مطالبات بانکی کدام است و با چه روشی میتوان اقدام به پیشگیری وقوع مطالبات نمود؟
- ۲- آیا می توان بر اساس عقود اسلامی مطالبات کنونی نظام بانکی را کنترل نمود؟
- ۳- بر اساس ماهیت مطالبات، درمان معضل مطالبات ایجاد شده به چه نحوی است؟
- ۴- کدام الگوی بانکداری جهت پیشگیری از وقوع مطالبات بانکی مناسب است؟

فرضیه تحقیق:

این رساله در کلیت خود یک تحقیق اکتشافی است چرا که هدف آن رسیدن به نوعی نگرش تازه یا بازخوانی یک مسأله با نوعی بصیرت جدید است. این قسم تحقیقات خود سازنده‌اند و چنان که ساندرس و همکاران می گویند فهم‌های جدید در خلال این تحقیقات ممکن است مسیر تحقیق را نیز تغییر دهد. (Saunders, Lewis and Thonhill 2012, 171)

هنگامی که جوانب یک موضوع به قدر کافی شناخته شده نیست باید از این شیوه بهره برد تا به جوانب موضوع تسلط یافت. این نوع از تحقیقات در برابر تحقیق‌های استنتاجی قرار می‌گیرند که مبتنی بر فرضیه‌اند و بناست به نتایج مشخصی اعم از تأیید یا رد فرضیه برسند. چنین تحقیقاتی محتاج فرضیه نیستند بلکه خود قرار است تحقیقاتی آغازکننده باشند که چارچوب نظری لازم برای طراحی تحقیقات آتی و فرضیه‌های آن تحقیقات را فراهم می‌آورد. (Singh ۶۴-۶۳، ۲۰۰۷) اما در عین حال بدان معنا نیست که رساله حاضر روش متفاوتی از سایر تحقیقات مرسوم در دانشکده‌های اقتصاد دارد. از آن جا که فرمهای وارداتی از سایر دانشکده‌ها برای پیگیری روندهای اداری پژوهش، بخش‌های لایتخلفی نظیر فرضیه تحقیق را پیش رو قرار می‌دهند ذکر این توضیحات برای دانستن آن که همه تحقیقاتی که انجام می‌شود لزوماً دارای فرضیه نیستند، ضروری است.

هدف پژوهش

هدف کلی این رساله، کشف علل ایجاد مطالبات جاری و غیر جاری بانکها و ارائه راههای شرعی کنترل و کاهش آن می‌باشد.

اهداف جزئی این رساله عبارتند از:

- ۱- بررسی علل متعدد ایجاد مطالبات بانکی؛
 - ۲- بررسی ساختار عقود در بانکداری بدون ربا و استفاده از روش پیشگیری بر اساس ساختار مناسب بانکداری؛
 - ۳- بررسی امکان استفاده از امهال بدهی با شیوه‌های تمدید، تجدید و تبدیل قرارداد در عقد قرض الحسنه، عقود مشارکتی و عقود مبادله‌ای جهت کنترل مطالبات بانکی؛
 - ۴- درمان راه حل در فضای کنونی بانکداری بدون ربا.
- اهداف کاربردی، این رساله نیز عبارت است از:
- ۱- نتایج این تحقیق می‌تواند قانونگذاران را ترغیب به اصلاح قانون بانکداری بدون ربا نماید.

۲- نتایج این تحقیق می تواند به مجامع علمی، محققان اقتصاد اسلامی جهت طراحی ساختار مناسب بانکداری اسلامی کمک کند.

۳- نتایج این تحقیق می تواند به نظام آموزشی در زمینه تحلیل و آسیب شناسی مطالبات معوق بانکی کمک کند.

روش شناسی پژوهش

این رساله در سه بخش اساسی انجام پذیرفت. در بخش اول (روشهای پیشگیری مطالبات بر اساس سازکار بانکداری اسلامی) و دوم (کنترل مطالبات بانکی بر اساس امهال بدهی در قالب بانکداری بدون ربا)، در بخش سوم (درمان مطالبات بر اساس سازکار اجرای فعلی بانکداری بدون ربا) از روش تحلیلی و توصیفی با موضوع شناسی و تحلیل نظری، و مراجعه به منابع اقتصادی و فقهی به تحلیل، تبیین و کشف موضوع می پردازد.

روش گردآوری داده ها در بخشهای مختلف موضوع شناسی، تحلیل؛ روش کتابخانه ای و ابزار گردآوری داده ها نیز فیش برداری از منابع است.

نتایج و یافته های پژوهش

یافته های این پژوهش عبارت است:

- ۱- ساختار فعلی بانکداری بدون ربا خود موجد مطالبات غیر جاری و معوقات بانکی است؛ چنانچه ساختار مناسب طراحی شود مطالبات غیر جاری شکل نمی گیرد.
- ۲- چالشهای فقهی شیوه های تمدید، تجدید و تبدیل قرارداد جهت امهال بدهی در عقد قرض الحسنه، عقود مشارکتی و عقود مبادله ای آشکار گردید.
- ۳- راهکارهای جایگزین جریمه تأخیر تأدیه و وجه التزام به موجب قرارداد بانکی در بانکداری بدون ربا قابل طراحی و اجراست؛ از جمله آنها الزام به موجب تعزیر مالی، قرارداد صلح و ...
- ۴- طبق برخی مدل های مطرح بانکداری و استفاده از ابزارهای نوین امکان عدم ایجاد

مطالبات بانکی وجود دارد.

کلید واژه ها

مطالبات غیر جاری، جریمه تأخیر، وجه التزام، امهال بدهی

فهرست نوشتار

۱۷	۱. کلیات و مفاهیم
۱۷	۱-۱. مقدمه
۱۸	۲-۱. پیشینه
۲۲	۳-۱. بیان مسأله
۲۴	۳-۱. اهمیت موضوع
۲۶	۴-۱. سوالات تحقیق
۲۶	۱-۴-۱. سوال اصلی
۲۷	۲-۴-۱. سوالات فرعی
۲۷	۵-۱. فرضیه تحقیق
۲۸	۶-۱. روش تحقیق
۲۸	۷-۱. تعریف واژه‌ها و اصطلاحات فنی و تخصصی
۳۶	۸-۱. اهداف تحقیق
۳۹	۲. روشهای پیشگیری از وقوع مطالبات بانکی
۴۱	۱-۲. مقدمه
۴۱	۲-۲. عوامل ایجاد مطالبات غیر جاری
۴۱	۱-۲-۲. رکود اقتصادی
۴۲	۲-۲-۲. بانک محوری اقتصاد ایران
۴۲	۳-۲-۲. ضعف تقارن و شفافیت اطلاعات
۴۴	۴-۲-۲. ضعف طراحی نظام تشویقی و تنبیهی
۴۴	۵-۲-۲. تحریم‌های بین‌المللی
۴۴	۶-۲-۲. نابسامانی اقتصادی و تورمهای مزمن و انتظارات تورمی
۴۵	۷-۲-۲. ساختار نامناسب بانکداری در ایران
۴۷	۸-۲-۲. ضعف طراحی ابزارهای مناسب اخذ سپرده و پراخت تسهیلات
۴۷	۹-۲-۲. شناخت ناقص قانون بانکداری بدون ربا

- ۴۹-۲-۱۰. وجود قوانین خاص ۴۹
- ۵۰-۲-۱۱. وجود سیاستگذاری‌های خاص ۵۰
- ۵۰-۲-۱۲. نقش خلق بی رویه پول بانکی در ایجاد مطالبات ۵۰
- ۵۱-۲-۱۲-۱. نقش رویکرد واسطه‌گری در ایجاد مطالبات بانکی ۵۱
- ۵۲-۲-۱۲-۲. نقش رویکرد ذخیره جزئی در ایجاد مطالبات بانکی ۵۲
- ۵۵-۲-۱۲-۳. نقش رویکرد خلق پول از هیچ در ایجاد مطالبات ۵۵
- ۵۵-۲-۱۳. عدم ثبت زیان در صورتهای مالی بانک ۵۵
- ۵۶-۲-۱۴. نقص سیستم وصول بخشهای مختلف اقتصادی ۵۶
- ۵۶-۲-۱۵. ورود افراد غیر متخصص در تولید ۵۶
- ۵۶-۲-۱۶. اشراف ناقص به طرح‌های توجیهی ۵۶
- ۵۶-۲-۱۷. انحراف تسهیلات ۵۶
- ۵۷-۲-۱۸. عدم کارایی قراردادهای و ابزارهای مالی ۵۷
- ۵۷-۲-۱۹. ضعف اعتبار سنجی و عدم وجود بانک جامع اطلاعات مشتری و وثایق ضامن ۵۷
- ۶۰-۲-۲۰. فساد اداری و سوء نیت مشتریان تسهیلات و فشار سیاسی ۶۰
- ۶۱-۲-۲۱. وجود ذی نفع واحد ۶۱
- ۶۱-۲-۲۲. نرخ‌های سود کمتر از نرخ تورم ۶۱
- ۶۲-۲-۲۳. رویه طولانی اقدامات قانونی ۶۲
- ۶۲-۲-۲۴. ضعف اطلاعات و آموزش کافی برای کاشناسان ذیربط در بانک ۶۲
- ۶۳-۲-۲۵. عدم اخذ اسناد مالیات ارزش افزوده ۶۳
- ۶۳-۲-۲۶. فوت مدیون ۶۳
- ۶۳-۲-۳. طراحی و ایجاد سامانه‌های بر خط مبادلات بر اساس کدینگ معاملاتی ۶۳
- ۶۴-۲-۴. آثار اقتصادی و اجتماعی تأخیر پرداخت بدهی ۶۴
- ۶۴-۲-۱. اختلال در برنامه‌های اقتصادی بانک‌ها و موسسات مالی ۶۴
- ۶۴-۲-۲. رکود اقتصادی ۶۴
- ۶۵-۲-۳. خسارت اقتصادی طلبکاران ۶۵
- ۶۶-۲-۴. کاهش بازدهی به سپرده‌گذاران و تسهیل گیرندگان ۶۶
- ۶۶-۲-۵. افزایش فاصله طبقاتی جامعه ۶۶

- ۶۶-۴-۲. مشکلات رقابتی بانکهای دارای درصد بیشتر مطالبات معوق با دیگر بانکها..... ۶۶
- ۶۷-۵-۲. جمع بندی..... ۶۷
- ۶۹-۳. روشهای کنترل مطالبات بانکی..... ۶۹
- ۷۱-۳-۱. مقدمه..... ۷۱
- ۷۱-۳-۲. بدهی ناشی از قرارداد قرض الحسنه..... ۷۱
- ۷۱-۳-۲-۱. قرض در فقه..... ۷۱
- ۷۳-۳-۲-۲. قرض در قانون..... ۷۳
- ۷۶-۳-۲-۳. راهکار امهال بدهی در قرارداد قرض الحسنه..... ۷۶
- ۷۷-۳-۲-۳-۱. امهال بدهی از طریق تمدید قرارداد قرض..... ۷۷
- ۸۲-۳-۲-۳-۲. امهال بدهی از طریق تجدید قرارداد قرض..... ۸۲
- ۸۵-۳-۲-۳-۳. تأمین مالی و پوشش بدهی ناشی از قرارداد قرض..... ۸۵
- ۸۵-۳-۳. بدهی ناشی از تسهیلات مشارکتی..... ۸۵
- ۸۶-۳-۳-۱. عقد مشارکت..... ۸۶
- ۹۶-۳-۱-۳-۳-۶. راهکارهای امهال بدهی در تسهیلات مشارکتی..... ۹۶
- ۹۷-۳-۱-۳-۳-۱. امهال مطالبات از طریق تمدید قرارداد مشارکت..... ۹۷
- ۹۹-۳-۱-۳-۳-۲. امهال مطالبات از طریق تجدید قرارداد مشارکت..... ۹۹
- ۹۹-۳-۱-۳-۳-۳. امهال مطالبات از طریق تبدیل قرارداد مشارکت..... ۹۹
- ۱۰۲-۳-۳-۲. عقد مضاربه..... ۱۰۲
- ۱۰۴-۳-۲-۳-۱. امهال مطالبات در قرارداد مضاربه..... ۱۰۴
- ۱۰۵-۳-۴. مطالبات ناشی از تسهیلات مبادله‌ای..... ۱۰۵
- ۱۰۶-۳-۴-۱. مطالبات ناشی از بیع مرابحه و فروش اقساطی..... ۱۰۶
- ۱۰۷-۳-۴-۱-۱. امهال مطالبات از طریق تجدید قرارداد فروش اقساطی و مرابحه..... ۱۰۷
- ۱۰۸-۳-۴-۱-۲. امهال مطالبات از طریق تبدیل قرارداد فروش اقساطی و مرابحه..... ۱۰۸

- ۱۱۲ ۳-۴-۲. مطالبات ناشی از عقد سلف
- ۱۱۳ ۳-۴-۲-۱. امهال مطالبات از طریق تجدید قرارداد سلف
- ۱۱۴ ۳-۴-۲-۲. امهال مطالبات از طریق تبدیل قرارداد سلف
- ۱۱۹ ۳-۴-۳. مطالبات ناشی از عقد خرید دین
- ۱۱۹ ۳-۴-۳-۱. امهال مطالبات در قرارداد خرید دین از طریق تجدید و تبدیل قرارداد
- ۱۲۱ ۳-۴-۴. مطالبات ناشی از عقد اجاره به شرط تملیک
- ۱۲۲ ۳-۴-۴-۱. امهال مطالبات امهال بدهی از طریق تجدید قرارداد اجاره به شرط تملیک
- ۱۲۴ ۳-۴-۵. مطالبات ناشی از عقد جعاله
- ۱۲۴ ۳-۴-۵-۱. امهال مطالبات از طریق تجدید و تبدیل قرارداد جعاله
- ۱۲۷ ۳-۵. نتیجه گیری
- ۱۳۴ ۴. روشهای
- ۱۳۶ ۴-۱. مقدمه
- ۱۳۷ ۴-۲. پیشینه روش درمان به وسیله جریمه تأخیر در نظام بانکی جمهوری اسلامی ایران
- ۱۳۷ ۴-۲-۱. تأخیر تأدیه در قوانین کشور قبل از انقلاب
- ۱۳۸ ۴-۲-۲. تأخیر تأدیه در قوانین کشور پس از انقلاب
- ۱۳۸ ۴-۲-۲-۱. الغای قوانین و آیین نامه‌های مربوط به بهره تأخیر تأدیه قبل از انقلاب
- ۱۳۹ ۴-۲-۲-۲. موافقت شورای نگهبان با دریافت جریمه تأخیر تأدیه توسط بانکها
- ۱۴۱ ۴-۲-۲-۳. موافقت مجمع تشخیص مصلحت با توسعه دریافت جریمه تأخیر تأدیه توسط بانکها
- ۱۴۳ ۴-۲-۲-۴. جواز دریافت خسارت تأخیر تأدیه برای دارنده چک
- ۱۴۴ ۴-۲-۲-۵. جواز دریافت خسارت تأخیر تأدیه برای همه طلبکاران
- ۱۴۵ ۴-۲-۲-۶. جواز دریافت خسارت تأخیر تأدیه از خارجیان
- ۱۴۶ ۴-۳. آیین نامه وصول مطالبات
- ۱۴۸ ۴-۴. معیارهای ارزیابی روشهای درمان مطالبات بانکی

- ۱۴۸ ۱-۴-۴. مشروعیت
- ۱۴۸ ۲-۴-۴. بهره‌وری
- ۱۵۰ ۵-۴. تبیین وجه التزام
- ۱۵۱ ۱-۵-۴. تبیین التزام به موجب قرارداد یا جریمه تأخیر تأدیه
- ۱۵۱ ۱-۱-۵-۴. مشروعیت دریافت جریمه تأخیر تأدیه
- ۱۵۷ ۲-۱-۵-۴. بهره‌وری دریافت جریمه تأخیر تأدیه
- ۱۵۷ ۲-۵-۴. تبیین التزام به موجب شرط ضمن عقد خارج لازم
- ۱۵۷ ۱-۲-۵-۴. مشروعیت التزام به موجب شرط ضمن عقد خارج لازم
- ۱۵۸ ۲-۲-۵-۴. بهره‌وری التزام به موجب شرط ضمن عقد خارج لازم
- ۱۵۸ ۳-۵-۴. تبیین التزام به موجب تعزیر مالی یا جریمه به عنوان تعزیر مالی متخلف
- ۱۶۰ ۱-۳-۵-۴. مشروعیت التزام به موجب تعزیر مالی
- ۱۶۱ ۲-۳-۵-۴. بهره‌وری التزام به موجب تعزیر مالی
- ۱۶۲ ۶-۴. تبیین جبران خسارت
- ۱۶۳ ۱-۶-۴. تبیین جبران مطلق خسارت
- ۱۶۳ ۱-۱-۶-۴. مشروعیت مطلق خسارت
- ۱۶۵ ۲-۱-۶-۴. بهره‌وری مطلق خسارت
- ۱۶۵ ۲-۶-۴. تبیین جبران خسارت به اندازه تورم
- ۱۶۵ ۱-۲-۶-۴. مشروعیت جبران خسارت به اندازه تورم
- ۱۷۳ ۲-۲-۶-۴. بهره‌وری جبران خسارت به اندازه تورم
- ۱۷۳ ۷-۴. تبیین الزام متخلف به قرض بدون بهره به میزان تخلف (مقابل به مثل)
- ۱۷۴ ۱-۷-۴. مشروعیت الزام متخلف به قرض بدون بهره به میزان تخلف (مقابل به مثل)
- ۱۷۴ ۲-۷-۴. بهره‌وری متخلف به قرض بدون بهره به میزان تخلف (مقابل به مثل)
- ۱۷۴ ۸-۴. تبیین الزام متخلف به پرداخت جریمه جهت فعالیت‌های خیریه